

gjødning uden at svare Told af de forbrugte Kul, af de forbrugte Syrer, af den forbrugte Emballage, medens Fabrikker, der lag udenfor, alle maatte betale Told heraf. Jeg ser ikke rettere, end at det vilde være en ligefrem Uretfærdighed imod de Fabrikker, der nu ere til Stede her i Landet, om man paa dansk Territorium, ved dansk Kapital og danske Arbejdere, skaffede dem en Konkurrent, der ubetinget kunde underlægge dem. — Jeg skal nævne et andet Exempel. Efter den gjældende Toldlov ere jo før Tiden Bøger, Noder, Tidsskrifter o. s. v. toldfri. Paa Friproduktionsterritoriet vilde altsaa et Bogtrykkeri kunne arbejde med toldfrit Papir, toldfrie Typer og andre Hjælpeidler og derved kunne underbyde ethvert Bogtrykkeri her i Landet. Jeg ser ikke rettere, end at det, forste, de store Blade maatte gjøre, var at flytte ud paa Friproduktionsterritoriet; thi det er aabenbart, at de da vilde kunne levere deres Blade langt billigere end nu, naar de havde Alt frit i Stedet for, som nu, at betale Told heraf. Jeg skal nævne et tredje Exempel. I dette Dreiblik er Margarine, Rindsmør, toldfri, men der betales i Told 2 Skilling pr. Pund af Margarinolie og 2 Skilling af Talg. Jeg ser da ikke rettere, end at en Margarinefabrik, anlagt paa Friproduktionsterritoriet, som vilde arbejde med toldfrie Raastoffer uden at betale Nogetombest af, hvad den førte, ind paa Toldgebetet, vilde være stillet i den Grad gunstig overfor de bestaaende Margarinefabrikker, at disse ikke vilde have Andet at gjøre end at flytte sig med, at flytte ind paa det andet Gebet. At saadanne Omslytninger ikke kunne være heldige og maa være forbundne med store Kapitalkost, er klart, og det vilde være en Uret mod dem, der nu drive saadanne Fabrikker, at fremkalde disse Omslytninger. Dertil kommer, at de vilde medføre et, ikke ubetydeligt Tab for Statskassen, idet denne vilde gaa glip af Told af alle disse Raastoffer og Hjælpeidler, der hidtil kun have kunnet gaa ind mod Betaling af Told. Disse Exempler kunne suppleres med flere. Jeg skal saaledes nævne Cement. Den indgaaer nu toldfrit. Paa Friproduktionsterritoriet vilde man have Kul, Emballage o. s. v. frit, og man vilde, altsaa der skabte en Konkurrence paa dansk Gebet for dansk Fabrikation, som de bestaaende Fabrikker ikke vilde kunne staa sig imod. At det ikke kan være Meningen at skabe en saadan Uret — thi jeg betegner det ligefrem som en Uret — ved Siden af, at man tilveiebragte det store Gode, at dansk Fabrikat kunde under heldigere Vilkaar end nu konkurrere med det store Verdens-

marked, anser jeg for en Selvsølge. Men for at undgaa det maatte man gjøre Et af To: Enten maatte man ligefrem forbyde Indførsel fra Frihavnsterritoriet; af, hvad der var produceret derude, eller ogsaa maatte man — og det var det, jeg antydede sidst — sætte en særskilt Indførselsafgift for Varer, producerede paa Friterritoriet, som kunde svare i alt Fald til det, som de konkurrerende Fabrikker paa selve Toldterritoret betale for Raastoffer og Hjælpeidler. Det forekommer mig, at Retfærdigheden kun kunde fyldestgøres ad en af disse to Veie. Men vilde man gaa den første Veie, at affære al Tilførsel fra Friterritoriet, tror jeg nok, at det var hensigtsmæssigere at lægge Frigebettet udenfor Frihavnen paa et Sted for sig, sag at det ikke, som i nogen Berøring med den egentlige Frihavn. Jeg berørte ogsaa i Lørdags Spørgsmaalet om, hvorvidt toldfrie Førtæringsgjenstande, Konsumvarer, skulle kunne forbruges paa Friproduktionssterritoriet, hvilket spiller en ikke lille Rolle. Jeg troede at kunne se paa den ærede Forsamling, at dette Spørgsmaal syntes at være noget lille. Jeg skal dog i den Anledning tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det er anset for at være ret betydeligt. Jeg skal erindre om Forholdet i saa Henseende ved en af de betydeligste Frihavne i Europa, Bremen — jeg indstuder i Parenthes, at det er kun en Fridof, der er ikke noget Friproduktionssterritorium forbundet dermed, og en selvstændig Forarbejdning og Tilvirkning af Varer er ligefrem forbudt; det har sin Interesse, fordi det viser, at et saadant Friproduktionssterritorium ikke staar i absolut nødvendig Forbindelse med Frihavn. Men skjøndt der saaledes ikke i Bremen — Frihavnen tillades nogen egentlig Varetilvirkning, er dog ethvert Forbrug af ikke fortoldeede Spisevarer der forbudt; Alt, hvad der fortæres i denne Frihavn, skal være fortoldeede Varer. Det er et Exempel paa, at Spørgsmaalet ikke dog kan være saa ganske ubetydeligt. Men et andet og, som det forekommer mig, mere slaaende Exempel derpaa, er disse østligste Frihavne, som det ærede 7de Medlem for 1ste Kredts (H. Hansen) berørte, at man var i Færd med at nedlægge. Det er blevet mig velvillig meddelt senere end i Lørdags, at denne Nedlæggelse af disse 2 østligste Frihavne, Trieste og Fiume, er i Principet allerede fastslaaet for 20 Aar tilbage, og det Spørgsmaal, der foreligger nu, er egentlig ikke om Nedlæggelsen af disse Havne, men om de endnu skulle have 1 eller 2 Aar at leve, før Nedlæggelsen finder Sted. Men en Hovedgrund til, at man bestemte sig til Nedlæggelsen af disse Havne,